

NOVOVESKÝ ZPRAVODAJ

BŘEZEN 2021

Miřejovická náplavka / fot.: J. Karas

INFORMACE ÚŘADU

ÚŘEDNÍ HODINY

Pondělí 8:00-11:00 a 13:00-17:30

Středa 8:00-11:00 a 13:00-17:30

KONTAKTY

Tel. číslo: 315 765 056

E-mail: info@nova-ves.cz

WEB: www.nova-ves.cz

FB: www.facebook.com/NovaVesuMelnika

Hlášení závad: tel.: 315 765 056, e-mail: poruchy@nova-ves.cz

Obecní stráž (24 hodin denně): tel.: 800 456 789 (firma Securitor)

Městská policie Veltrusy: tel.: 777 919 156, tel.: 777 919 157

Servis tlak. přípojek - kanalizace: prac. dny - tel. 416 857 071 (hlas. zázp.),
víkendy - tel. 724 719 298, 776 001 806

Připomínky, nápady pro zlepšení fungování obce: info@nova-ves.cz

NOVOVESKÝ ZPRAVODAJ

Periodický tisk územního samosprávního celku.

Vydává: Obecní úřad Nová Ves, Nová Ves 154, 277 52, IČ: 00237132, pro své části: Nová Ves, Staré Ouholice, Nové Ouholice, Vepřek a Miřejovice.

Vychází 12 × ročně. Distribuce zdarma.

Je registrován Ministerstvem kultury ČR pod číslem E 10295.

Číslo 3/2021 vydáno 25. 3. 2021 v Nové Vsi v nákladu 555 ks.

Zasílání příspěvků do zpravodaje: zpravodaj@nova-ves.cz

Redakce: Ing. Bohdana Tobiášková, Ing. Pavel Srnec, Dana Burianová

Za správnost a věcnost údajů uvedených v příspěvcích odpovídají jejich autoři.

Názory obsažené v příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce nebo zastupitelstva obce.

Uzávěrka dalšího vydání Novoveského zpravodaje je 15. dubna 2021.

Vážení čtenáři, spoluobčané, sousedé,

máme tu první jarní dny, s nimi snad už přijde oteplení, možnost si vyrazit do přírody, věnovat se zahradám a polnostem. Doufejme, že už budeme moci podniknout cesty i mimo náš okres a volněji se „nadechnout“. Přeji Vám, aby tyto dny pro Vás byly povzbuzením v době, která ani více jak po roce není o mnoho příznivější.

Co najdete v březnovém zpravodaji? Informace ze zastupitelstva, přehled o aktualitách v obci (silnice, chodníky, obchvad, odpady a odpadky...), informace o dopravním omezení. Připomínáme právě probíhající sčítání obyvatel.

Dozvíte se novinky z mateřské školy, zajímavosti o vepřeckých zvonech, připomeneme si výročí Maraton Klubu Miřejovice.

Novinkou je hra Novoveská keškovaná, kterou najdete na str. 14 – 15 a je určena pro všechny věkové kategorie, od nejmenších po nejstarší. Pokud se následující měsíc nedostanete do všech částí naší obce, mohla by Vás zajímat galerie fotografií jarně-velikonoční výzdoby.

A pozor, v pátek 2. dubna zahajuje svoji existenci nově vzniklá Galerie mezi živly – kde ji najdete, se dozvíte na str. 26.

Našemu zdraví se tentokrát věnují články o otužování a šedém zákalu.

Nesmíme zapomenout na Velikonoce, které k jaru neodmyslitelně patří, přečíst si o nich můžete ve člancích o dubnových zvycích a o kraslicích, uprostřed zpravodaje najdete čtyřstránkovou přílohu s velikonoční inspirací. Nechybí další díl rubriky o dějinách našich slov a zajímavosti Co nevím, nepovím.

Přeji Vám za redakci Novoveského zpravodaje příjemné čtení.

Bohdana Tobiášková, redakce

Obrázek namaloval Jáchym Čermák z MŠ Nová Ves

ZASTUPITELSTVO OBCE

Ve středu 24. 2. 2021 se sešlo zastupitelstvo obce Nová Ves na zasedání v počtu 7 členů. Přítomni byli: M. Exner, E. Vosmíková, Ing. R. Hakrová, L. Jansa, P. Verner, Ing. B. Tobiášková, P. Štorek. Nepřítomny byly: M. Pánková, J. Malenovská.

Zastupitelstvo na svém zasedání mimo jiné:

- Vzalo na vědomí zprávu o hospodaření obce v prosinci 2020 a lednu 2021.
- Schválilo rozpočtové opatření č. 2/2021.
- Vzalo na vědomí zprávy kontrolního a finančního výboru.
- Schválilo odpuštění nájemného za obecní prostory k podnikání (restaurace Bistro Nová Ves a U hasiče Staré Ouholice) nájemcům restaurací od 12. 12. 2020 po dobu trvání omezení provozu restaurací z důvodu epidemie koronaviru.
- Schválilo objednávku technického dozoru investora na akci "II/608 Nové Ouholice – Nová Ves, rekonstrukce – část chodníky“.
- Schválilo směnu části pozemku p. č. 898/2 o výměře 3 m², ve vlastnictví obce Nová Ves, za část pozemku p. č. 898/14 o výměře 21 m², ve vlastnictví fyzických osob, oba v k. ú. Nové Ouholice a pověřuje starostu podpisem směnné smlouvy
- Schválilo poskytnutí dotace z rozpočtu obce pro Spolek seniorů obce Nová Ves, z. s. ve výši 30 000 Kč a pro Spolek Soptíci, z. s. ve výši 20 000 Kč.
- Projednalo postup obce ohledně stanovení průzkumného území Sazená a souhlasí s objednávkou právní pomoci při řešení negativního stanoviska obce se stanovením průzkumného území.
- Schválilo mimořádnou splátku úvěru č. 0495073139/LCD ve výši 200 000 Kč.
- Schválilo možnost nabídnout 2. biopopelnici na rodinný dům občanům.

V diskuzi zaznělo:

- starosta podal informaci o navýšení množství objemu odpadu z domácností o 10%,
- informoval o stavu Covid onemocnění v obci od začátku epidemie
- zastupitelé dohodli plánovaný termín dalšího zasedání zastupitelstva obce 12. 4. 2021, pokud to dovolí situace.

Zapsala Hana Novotná/ Kompletní zápis naleznete na webových stránkách Nové Vsi www.nova-ves.cz v záložce Samospráva/zápisy ze zasedání zastupitelstva.

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE NOVÁ VES SE BUDE KONAT V PONDĚLÍ 12. DUBNA 2021 OD 17 HODIN V SÁLE OÚ NOVÁ VES.

(Zasedání proběhne v souladu s aktuálními vládními opatřeními.)

STAROSTA OBCE INFORMUJE

Covidová situace v obci

Covidová situace v Nové Vsi není dobrá a v poslední době nabrala negativní trend. Zatímco za loňský rok jsme měli v čase jednotky nakažených, v letošním roce to vystoupalo k 15. 3. 2021 na 25 aktuálně nemocných. Od začátku epidemie evidujeme v obci 141 nakažených osob, z toho 14 muselo být hospitalizováno a bohužel 7 lidí zemřelo.

Abychom dosáhli sestupného trendu, dodržujte, prosím, proticovidová opatření a omezte osobní kontakty na minimum. Vyhýbejte se, pokud možno, všem prostorům, kde se lidé shromažďují. Pokud cítíte nějaké příznaky, chovejte se zodpovědně a nechte se hned otestovat.

Samozřejmě, že je to nepříjemné, že to omezuje a všichni jsme už unavení. Ale pokud nebudeme zodpovědní a pokud velká část lidí nebude opatření dodržovat, může se velmi lehce stát, že bude počet nemocných a zemřelých stále vysoký a celý lockdown a to, že opatření dodržovala jen část lidí, byly zbytečné nebo pomohly jen málo. Všichni si jistě přejeme návrat do normálu, ale záleží na zodpovědnosti každého, jak rychle to bude.

Obchvat II/608 Nová Ves

Jak jsem zmínil v minulém zpravodaji, v připravovaném územním plánu je vymezena plocha pro obchvat Nové Vsi tak, aby silnice II/608 nešla zástavbou. Nová Ves má, na rozdíl od Nových Ouholic, poměrně dobrou možnost, kudy obchvat vést.

Plánovaný obchvat by vedl od severu po bývalém sjezdu z dálnice východně od Nové Vsi mezi fotbalovým hřištěm a dálnicí – viz obrázek. Protože silnice II. třídy je krajská, projekt, stavbu i majetkoprávní záležitosti bude řešit

Středočeský kraj a Krajská správa údržby komunikací. Obec bude samozřejmě na tom všem spolupracovat.

V současnosti se pracuje na podkladech pro zadání projekční přípravy. Zadání výběrového řízení na projektanta by měla schvalovat rada kraje v brzké době.

Pískovna Sazená – odpor obce proti prodloužení platnosti stanovení průzkumného území

Provozovatel pískovny Ledčice firma Kámen Zbraslav požádala o prodloužení platnosti stanovení průzkumného území pískovny Sazená. Prakticky se jedná o průzkum a následné rozšíření stávající pískovny Ledčice až k severní hranici zástavby Nové Vsi. Nynější pískovna Ledčice je sice na katastru obce Ledčice, ale nemá na obec Ledčice prakticky žádný negativní vliv. Obec Ledčice je od pískovny daleko, oddělena dálnicí a doprava z pískovny přes ní nejezdí. Naopak Nová Ves je dopravou z pískovny Ledčice postižena hodně. Písařské kamiony často nedodrží rychlost, ruší hlukem, emisemi, působí vibrace. Těžké kamiony ničí silnici.

Rozšíření pískovny až k Nové Vsi a Sazené by mohlo negativně ovlivnit životní prostředí, spodní vody a životní komfort našich občanů. V naprosté většině plochy by se pískovna rozkládala na bonitní orné půdě. Jednalo by se o významný zásah do krajinného rázu v již tak hodně narušené krajině.

Proto obec prostřednictvím advokátní kanceláře Davida Záhumenského zaslala na ministerstvo životního prostředí nesouhlas s prodloužením platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území Sazená a navrhla prodloužení platnosti rozhodnutí zamítnout. Jak ministerstvo rozhodne, to uvidíme.

Stavba chodníků a oprava silnice II/608

Několikrát prodloužený termín podání nabídek byl nakonec 15. 3. 2021. Bylo podáno celkem 13 nabídek. V nejbližší době zasedne výběrová komise, kde má obec 2 zástupce a kraj 3 zástupce, a vybere vítěznou nabídku. Po termínu na odvolání (pokud se nikdo neodvolá) bude vybrán zhotovitel stavby a podepsána smlouva o dílo. Musí se pak připravit stavba, zaměření, stanovit dopravně inženýrská zařízení a budeme moci začít stavět.

Uklidíme Česko 2021

Stalo se už tradicí, že každé jaro uklízíme obec. Osobně mi jde hodně o to, aby naše obec byla uklizená. Bohužel, pořád je hodně lidí, kterým přijde normální odhazovat odpadky z okna auta, na procházce vyhodit lahev nebo obal od jídla a bohužel je dokonce pořád i dost těch, co vyhodí pneumatiky a další odpad do přírody.

Pracovníci obce mají každé pondělí úklidový den - vyvázejí odpadkové koše a uklízí nějakou část obce. Samozřejmě počítáme s tím, že jako každé jaro pracovníci obce uklidí odpadky kolem silnic. O jaké skládce se dozvíme, tu hned likvidujeme a odvážíme na skládku do Uh. I tak ale nemůžeme obsáhnout celý náš veliký katastr, uhlídat každé zákoutí a sebrat hned každou petlahev .

V době covidové nelze upořádat společnou dobrovolnickou úklidovou akci. Bohužel. Vždy jsem vnímal, že ten úklid samotný je jen část té akce. To, že se lidé sejdou a společně udělají dobrou věc, to mi přišlo ještě důležitější a vždy jsme si to užili.

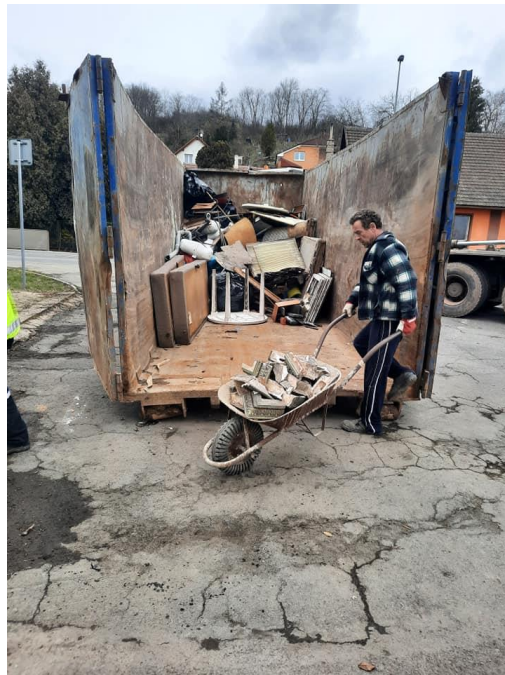
Letos bude úklid individuální. Hodně lidí pracuje z domova, chodí se na procházky po okolí. Kdo bude chtít obci pomoci a sobě zkrášlit příští procházku a mít dobrý pocit, může si vzít na procházku rukavice a igelitku nebo pytel a pár odpadků nasbírat a vhodit do své popelnice. Pokud by někdo nasbíral víc nebo našel černou skládku, tak kontaktujte starostu, místostarostku nebo obecní úřad a my pytle nebo skládku uklidíme.

Několik lidí mi už ohlásilo, že určité místo uklidili, odpad roztřídili a dali do kontejnerů. O několika vím, že občas jdou na procházku s pytle. Těm všem

děkuji za tu práci a hlavně za to, že chápou, že obec jsme my všichni a že jaké si to tady uděláme, takové to budeme mít.

Svoz velkoobjemového odpadu

Je vidět, že lidé nyní tráví vzhledem k epidemii koronaviru hodně času doma a uklízí se v mnoha domech, kůlnách a zahradách. A je fajn, že se to nehází do křoví.

V sobotu 12. března proběhl ve všech pěti částech Nové Vsi svoz velkoobjemového, železného a nebezpečného odpadu. Byly doby, kdy nám stačil na všech pět vesnic patnáctikubíkový kontejner. Tentokrát jsme naplnili tři čtyřicetikubíkové a k tomu velký kontejner pneumatik, auto na barvy, oleje, chemikálie, auto na elektroniku, auto na kovy, na dřevo ...

Těžko se předem odhaduje, kolik toho odpadu bude, kdy a jak se auto naplní, tak se nám to trochu zdrželo, protože se nákladní auto muselo dvakrát točit na skládku a zpět. Za zpoždění oproti plánovaným časům svozu se občanům omlouvám.

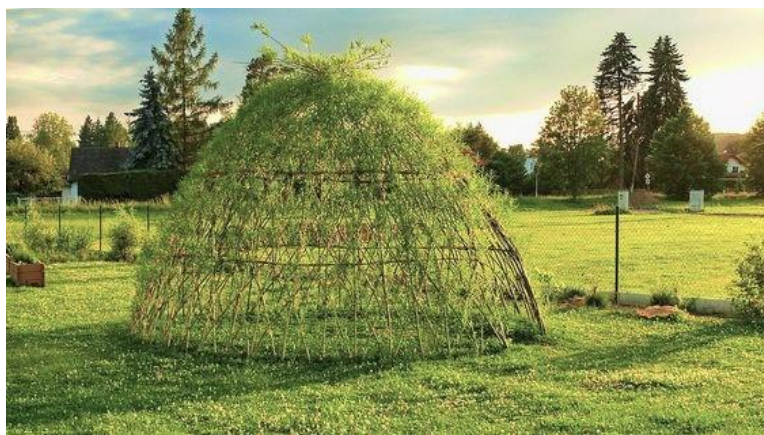
Vrbové iglú

Na dětském hřišti v Nových Ouholicích vyrostlo v minulých dnech vrbové iglú. Je tam pro něj ideální vlhká lokalita, brzy by mělo začít obrůstat, až se z něj stane téměř neprůhledný bunkr pro děti.

Doufáme, že budou všichni ohleduplní a nechají ho vyrůst, aby mohlo všem dělat radost.

Na třetí fotografii vidíte, jak by iglú mohl jednou vypadat.

I letos jsme před úřadem vyvěsili tibetskou vlajku

10. března je výročí povstání Tibeťanů proti čínské okupaci. Proto jsme už posedmé vyvěsili tibetskou vlajku před naším obecním úřadem. V Tibetu za vyvěšení této vlajky hrozí několik let vězení. U nás zatím nic nehrozí, ačkoliv už i u nás při návštěvě čínského prezidenta Si Tin-Pchinga v Praze se prali čínští agenti o tyto vlajky s demonstranty za nečinného přihlížení české policie.

Potlačené tibetské povstání a tibetská vlajka se staly symbolem útlaku malých národů velkými a jejich ideologiemi. Jako Češi máme ještě v paměti okupaci nacistickou i sovětskou. A dějiny se nezastavily. Stále je mnoho nesvobodných států, jejichž svobodu blokuje geopolitika a susedství totalit. Měli bychom tedy rozumět nejen Tibeťanům, ale i Ujgurům, Ukrajincům, Bělorusům a dalším. Jsou to desítky milionů utlačovaných, perzekuovaných lidí s rodinami, dětmi.

Vyvěšením této vlajky jim chceme vyjádřit solidaritu a přání svobody a lidských práv, jaké si užíváme od 1989 také my. A kdo byl dospělý před rokem 1989, zažil na svou kůži, jaký je to rozdíl - a to to byly perzekuce u nás proti oponentům režimu sice hrozná, ale hrůzu těch v současné Číně si ani neumíme představit. Lidská práva jsou nedělitelná.

Díky organizaci www.lungta.cz za organizaci této akce od 1996. Vloni se v Česku zúčastnilo 844 obcí, měst a krajů.

Martin Exner (15. 3. 2021)

OČIMA ZASTUPITELE

Poslední březnové dny, kdy o sobě zima dala opět vědět, mi připomněly jednu maličkost, na kterou jsem v závalu covidového šílenství zapomněl. A tou je poděkování!

Myslím, že obzvláště v téhle době je fajn ocenit něčí práci, která je přitom pro druhé naprosto automatická nebo přehlédnutelná. Já si dal za předsevzetí více se hýbat a zapojil jsem do toho celou rodinu. O to víc mě potěšilo, jak si člověk při procházkách po okolí začne všímat detailů. Jako třeba při sněhové nadílce, která letos byla mimořádně štědrá, ale krom radosti ze sněhu dala také pořádně zabrat lidem, kteří se starají o sjízdnost a chůdnost silnic, chodníků a cest. A to nejen u nás.

Musím říci, že tak pečlivě protažené chodníky v obci nebo cestičky na hřbitově nepamatuji snad nikdy. **Proto bych chtěl chlapcům našich technických služeb opravdu poděkovat - dobrá práce. Stejně tak bych rád poděkoval panu Sedlářovi, který se stará o hřbitov a přilehlé okolí. Nerad bych tu na někoho zapomněl, tedy děkuji každému, kdo se zapojil a jistě i zapotil.**

Píši to tu hlavně proto, že se ke mně dostala i řada stížností na různé neprotažené cesty, nesvezený odpad z některých částí obce atd. I když se snažím mít pochopení, tak mě trochu nemile zaskočilo s jakou samozřejmostí a nulovým pochopením někteří z nás přistupují k práci týmu technických služeb naší obce. Jsou to jen lidé v omezeném počtu, kteří neumí zázraky na počkání a někdo holt přišel na řadu až se zpožděním.

Věřím ale, že toto je jen nechtěný následek dnešní mrzuté doby a ani to nám všem nezkazilo po tolika letech očekávané zimní radovánky. Doufám, že ještě větší příval pozitivní energie nám přinese blížící se jaro.

Lukáš Jansa, zastupitel

NOVÁ VES - DUBEN 2021

středa 31. března - směsný odpad
středa 7. dubna - plasty
středa 14. dubna - směsný + bio
středa 21. dubna - papír
středa 28. dubna - směsný + bio

Záleží nám na životním prostředí, proto třídíme.

SVOZ
ODPADU

Sčítání 2021

Vážení spoluobčané,

právě probíhá celorepublikové sčítání obyvatel, domů a bytů, nezapomeňte se proto sečíst, a to buď elektronicky na www.scitani.cz (do 9. 4.) nebo pomocí listinného sčítacího formuláře (od 17. 4. do 11. 5.). *B. Tobiášková, informační výbor*

Na webu obce www.nova-ves.cz/fotky můžete hlasovat v soutěži Vesnický fotograf na téma: **VÁNOČNÍ/ZIMNÍ ATMOSFÉRA.**

Každý může rozdělit maximálně 3 hlasy, vybírat můžete tentokrát z 23 fotografií, a to až do konce března. Pak vyhlásíme 3 vítězné autory.

Za informační výbor Bohdana Tobiášková

OPATŘENÍ A ZMĚNY VE VEŘEJNÉ DOPRAVĚ

Od 7. 3. 2021 dochází k omezení veřejné dopravy ve Středočeském kraji o cca 10% společně s vydáním nových jízdních řádů. V drtivé většině případů se jedná o omezení na linkách s četnější frekvencí spojů tak, aby základní dopravní obslužnost obyvatel nebyla výrazně ohrožena.

Od pondělí 8. března 2021 budou omezeny i tzv. školní autobusové spoje, a to v souvislosti s uzavřením škol a školek. Jedná se tedy o spoje, které mají v příslušné časové poznámce uvedeno, že nejedou v období letních či vánočních prázdnin. Znovuzavedení těchto spojů se předpokládá v době alespoň dílčího obnovení prezenční školní docházky - v tuto chvíli předpokládáme datum 5. 4. 2021.

Nadále pak zůstávají omezeny večerní autobusové spoje, kdy poslední z nich zajišťují odvoz cestujících z výchozích zastávek do 23. hodiny a rovněž jsou zrušeny noční autobusové linky.

Doprava na železnici je i nadále ve stávajícím režimu, nově dochází pouze ke zkracování souprav vlaků.

Výše uvedená omezení budou zanesena v celostátních vyhledávacích dopravního spojení (např. www.idos.cz). Ve fyzické podobě pak budou vyvěšena na zastávkách veřejné dopravy a dále v elektronické podobě na webových stránkách www.pid.cz nebo v aplikaci PID Lítačka.

Věřím, že tyto informace přijmete s pochopením. Situace není jednoduchá vůbec pro nikoho, v tuto chvíli se tak snažíme pro Vás udržet služby veřejné dopravy v rozumném rozsahu.

Spolu se svými kolegy a kolegyněmi Vám všem přeji, abychom tuto dobu přestáli všichni ve zdraví.

Petr Borecký, radní pro veřejnou dopravu, Středočeský kraj

tel.: 257 280 343

email: borecky@kr-s.cz<mailto:borecky@kr-s.cz>

www.kr-stredocesky.cz

Testování řidičů veřejné dopravy může vést k mimořádným situacím ve veřejné dopravě

Na základě rozhodnutí vlády ČR, které stanovuje harmonogram testování zaměstnanců na přítomnost nemoci COVID-19 u stanovených kategorií firem začne rovněž testování provozního personálu dopravců. Vzhledem k nepředvídatelnosti výsledků testů v průběhu celého týdne nelze vyloučit od příštího týdne mimořádné situace v provozu veřejné dopravy.

Vláda ČR stanovila v minulých dnech harmonogram testování zaměstnanců jednotlivých firem, které dle počtu zaměstnanců zařadila do jednotlivých kategorií podle jejich počtu. Toto opatření, které má napomoci snížení výskytu nemoci COVID-19 v České republice se samozřejmě dotkne také dopravních společností, které zajišťují veřejnou hromadnou dopravu. Vzhledem k tomu, že testování bude probíhat vždy před nástupem aktivních zaměstnanců do služby, což největší komplikace může přinášet v časném ranním období a těsně navazujícím, nelze předem odhadnout, u jakého procenta z nich může být nákaza odhalena a jaký celkový dopad může mít zjištěné procento nakažených v daný okamžik dopad na chod celé provozovny včetně zajišťovaných spojů. Z tohoto důvodu může docházet k personálním výpadkům v řadách řidičů, které se automaticky projeví v nezajištění potřebného počtu spojů na jednotlivých linkách.

Z tohoto důvodu doporučujeme cestujícím pravidelně sledovat on-line informace ve vyhledávacích dopravních spojení (www.idos.cz), popř. na stránkách dopravců zajišťujících dopravní obsluhu v daném území aktuální polohu spoje. Dispečink Pražské integrované dopravy (PID) bude v úzkém kontaktu s dopravci a aktualizovat případné mimořádné situace na jednotlivých linkách PID na webových stránkách www.pid.cz, které jsou k dispozici i v aplikaci PID lítačka v sekci „omezení a výluky“ – „mimořádnosti“.

V případě, že by se situace v některých oblastech Středočeského kraje dostala v pracovních dnech do kritické situace, bude nutné na ně reagovat mimořádnými opatřeními v podobě nasazení např. sobotních jízdních řádů. Toto opatření sice nezajistí adekvátní dopravní obslužnost v dotčených oblastech, ale je alespoň předjímatelné z pohledu dodržování platného jízdního řádu.

Vážení cestující, doufáme, že bude k těmto situacím docházet v co nejmenší míře, nicméně je nutné Vás o jejich možnosti předem informovat, aby bylo možné se na ně alespoň v určité míře připravit.

NOVOVESKÁ KEŠKOVANÁ

Přichází jaro, všichni bychom rádi byli venku, ale současná situace nás drží v blízkosti našich domovů. A díky tomu se zrodil nápad vytvořit tuto hru. Ve všech částech obce je poschováváno celkem 12 kešek. Všechny z venku vypadají stejně, jsou to žlutá plastová vajíčka z kindervajíček. Každé z nich ukryvá jinou část obrázku. Většina kešek je umístěna při zemi, aby je mohli hledat i ti nejmenší, ostatní jsou cca do výšky očí dospělých. Žádná z kešek není na nebezpečném místě.

Takže pokud máte chuť si zahrát, vezměte si s sebou tužku, seznam nápověd, kde hledat a prázdnou tabulku, do které si budete při svém putování části obrázku překreslovat. Na každé části obrázku bude z rubu napsaná souřadnice v tabulce, kam patří. Až si obrázek překreslíte, vraťte ho prosím zpět a kešku ukryjte na její původní místo.

A kdo má soutěživého ducha, může poslat fotku svého kompletního obrázku na zpravodaj@nova-ves.cz nebo poslat soukromou zprávu na FB obce. Prvních 5 úspěšných lovců kešek odměníme.

Kde a jak kešky hledat?

Ke každé kešce uvádím obec, kde se nachází a GPS souřadnice blízkého místa (dle mapy.cz), keška se nachází v okruhu cca 5m. Pro větší dobrodruhy, kteří chtějí ještě víc pátrat sami, je určen popis místa, kde hledat.

Nová Ves	
1. U hřiště u školky. Atrakce tě chvíli zajímat nemusí.	50.3083558N, 14.3104394E
2. Přejdi přes můstek přes potok a vydej se po cestě směrem na Sazenou. Až mineš posed, začni koukat, kde co lítá.	50.3107882N, 14.3050994E
3. Vydej se směrem na Škarechov, přejdi most přes dálnici a až budeš stoupat po asfaltové cestě do kopce, hledej po levé straně samostatně stojící strom s nízkým kmenem a šedavou kůrou. Proti němu přes cestu jsou v křoví kameny a kusy betonu, kde najdeš, co hledáš.	50.3225283N, 14.3140201E
Nové Ouholice	
4. Od parkoviště u nádraží se vydej po červené a zelené turistické značce až k rozcestníku Nad Novými Ouholicemi, odtud pokračuj po cestě k vyhlídce, projdeš kolem vysílače a za ním, až už budeš blízko vyhlídky, hledej po pravé ruce akát, u kterého roste bezinka a pod ním fialky. U tohoto stromu najdeš, co hledáš.	50.3032147N, 14.3132948E
5. Od parkoviště projdi podchodem na nástupiště vlaku směr Děčín. Až vyběhneš schody, začni pátrat kolem sebe.	50.3027106N, 14.3172066E
Vepřek	
6. U zvonice najdi uříznuté a znovu obrostlé stromy a u nich hledej.	50.3056493N, 14.3212943E
7. Od ČOV se vydej po červené značce směr Mlčechvosty, dojdeš k řece, chvíli půjdeš podél ní a až se dostaneš do míst, kde máš po levé ruce zeď od železniční trati, hledej na pravé straně zábradlí. V jeho okolí je keška.	50.3117464N, 14.3292705E
8. Až přijdeš k soutoku Bakovského potoka s Vltavou, rozhlédni se kolem sebe a hledej u polovyvráceného stromu.	50.3087467N, 14.3261608E
Staré Ouholice	
9. Na louce za vsí u Vltavy leží starý spadlý strom. Pořádně to kolem něj prohledej.	50.2913694N, 14.3263177E
10. Podél Vltavy dojdeš k hrázi mezi dvěma tůněmi. Při odbočování na hráz měj oči otevřené.	50.2956749N, 14.3246847E
Miřejovice	
11. Když přijdeš do Miřejovic od Nelahozevsí, podejdi most a kousek za ním hledej strom, na kterém jsou 2 modré turistické značky. U něj najdeš kešku.	50.2808625N, 14.3165774E
12. Hledej mezi kameny v blízkosti informační cedule o obci Miřejovice.	50.2818346N, 14.3191502E

JARO S SEBOU PŘINÁŠÍ VÝZVU OD MYSLIVCŮ: BUĎME K PŘÍRODĚ CO NEJŠETRNĚJŠÍ

Zájmu myslivců se teď těší především krmelce a zásypy, které je potřeba opravit, vyčistit, desinfikovat, a tím chránit zvěř před šířením nemocí a parazitů.

Toto období navíc přináší nepříjemné střety přírody se zemědělskými pracemi. Polní práce jsou v plném proudu a velké zemědělské stroje s vysokou pojezdovou rychlostí a širokým záběrem vyráží do polí.

Právě nyní proto musejí myslivci ochránit nejen dospělou zvěř, ale především čerstvě narozená mláďata. Bažanti, zajíci i někteří zpěvní ptáci totiž vyvádějí svá mláďata na zemi v polích.

Na pozoru se musejí mít i řidiči, neboť právě v tomto období si především srnčí zvěř hledá svá teritoria a dost často přebíhá silnice...

Jaro je v přírodě právem hájené a nazývané obdobím klidu pro zvěř a ostatní živočichy.

Myslivci proto vyzývají veřejnost, aby se v této době chovala k přírodě co nejšetrněji. A myslela přitom na přírodu při svých procházkách, venčení psů a projíždkách na kolech, motorkách apod.

Zdroj: <https://prachaticky.denik.cz>

12 LET MARATON KLUBU MIŘEJOVICE

13. března 2021 uplynulo přesně 4 383 dní, to je 12 let od chvíle, kdy jsme zakládali Maraton Klub Miřejovice.

Děkuji všem členům a podporovatelům za velkou podporu a práci pro MKM. Děkuji za krásné akce, na kterých jste se podíleli: Miřejovické půlení (půlmaraton, Ivar CS lidový běh, pivní půlmaraton), Daruj krev s Miřejovickým půlmaratonem, Novoroční novoveský běh, Miřejovické čarodějnice, Miřejovická olympiáda, Novoveský úprk, Quatrio3atlon, Rozsvícení miřejovického vánočního stromku, spoluúčast na obecních akcích a mnoho dalších ...

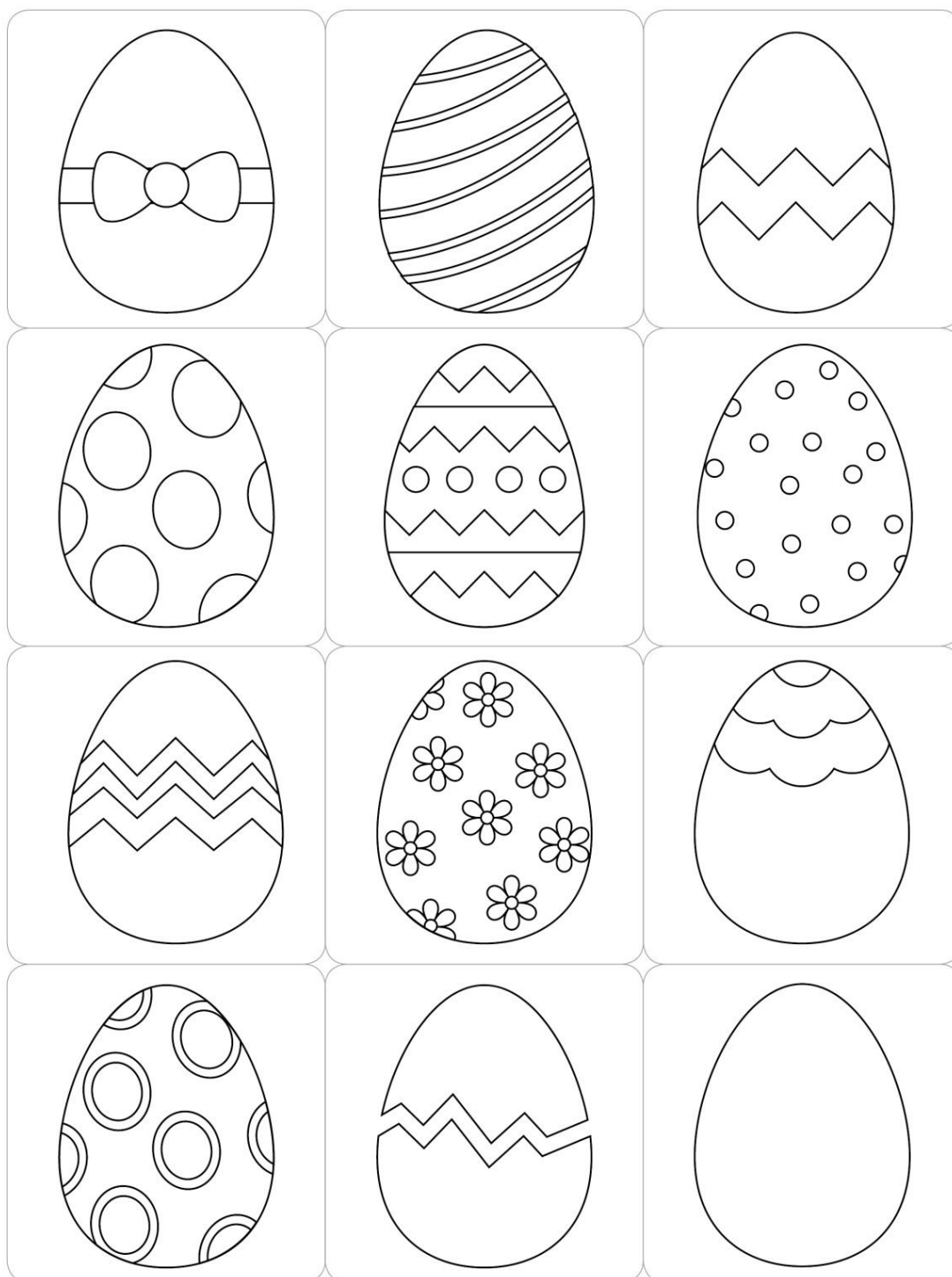
Tak i nadále na viděnou v Miřejovicích. *Pepa Burian*

Já bych naopak ráda za Novou Ves poděkovala Maraton Klubu Miřejovice (jmenovitě Pepovi, Daně a Jirkovi) za skvělou reprezentaci obce, za spoustu akcí, které pro nás celé roky pořádají a umožňují nám tak se potkávat. Doufáme, že se brzy zase uvidíme...

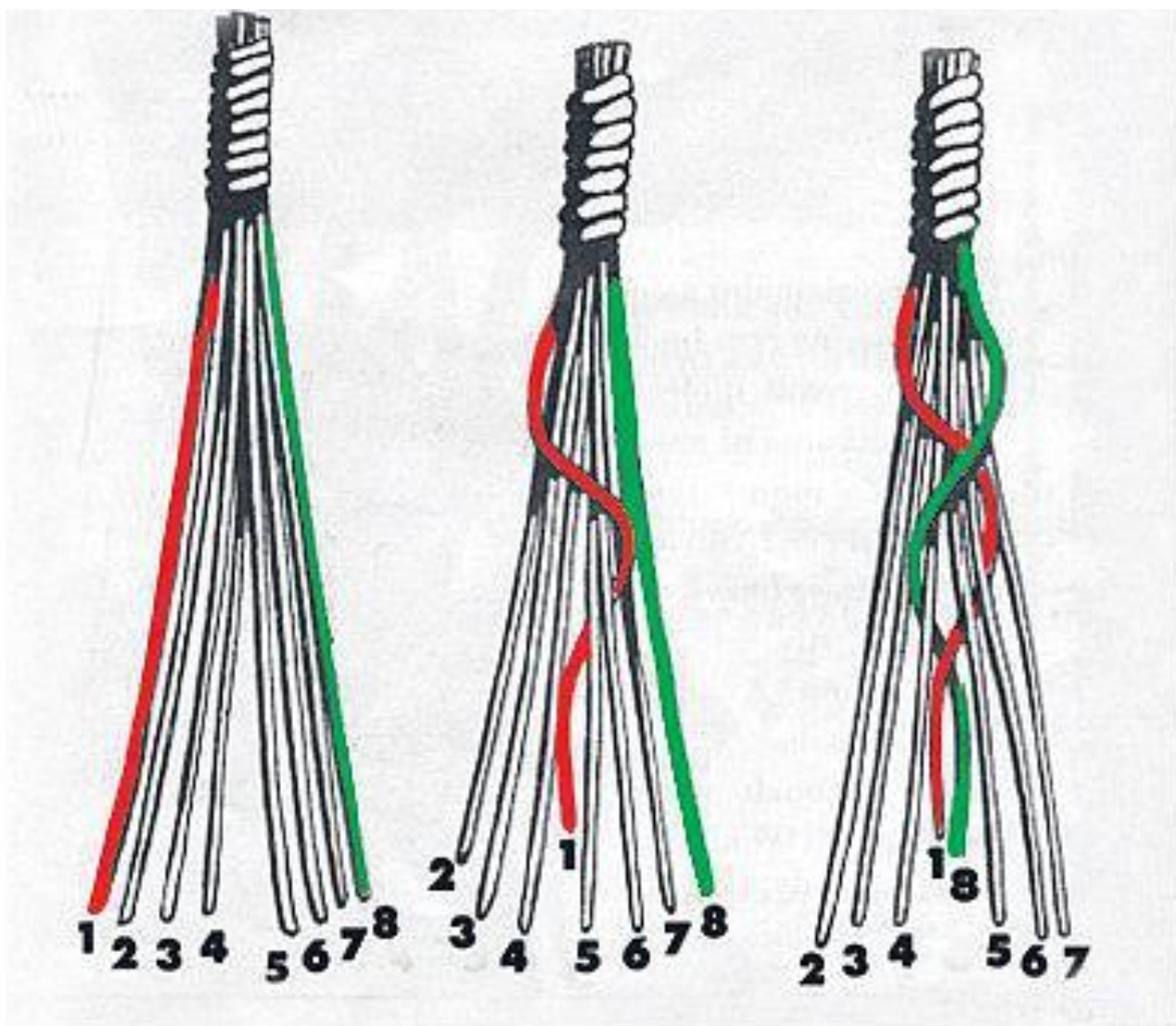
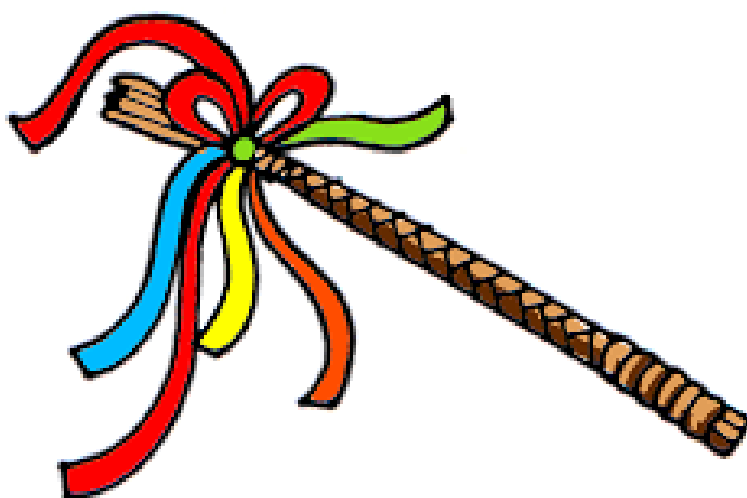
Bohdana Tobiášková, zastupitelka

VELIKONOČNÍ PŘÍLOHA

S každým příchodem jara přicházejí i tradiční svátky oslavující nový život a všechno s ním spojené - Velikonoce.

Pleteme pomlázky

Malujeme vajíčka

Zdobíme si domovy

Připravila Dana Burianová

TENTO ZPŮSOB JARA ZDÁ SE MI PONĚKUD PODIVNÝM

Začínám tento krátký textík slovy klasika a přemýšlím o tom, jaká „překvapení“ nám život někdy přichystá. Je to přesně měsíc, když jsem psala o tom, že je školka zase otevřená a dnes už je všechno jinak. Máme zavřeno. Děti jsou doma a školka osiřela. Ale ne úplně, stejně jako v loňském roce se snažíme tento čas využít pro zvelebení vnitřních i venkovních prostor. Uklízíme, opravujeme a ze všeho nejvíc se těšíme až bude ve školce zase normální cvrkot. Každý týden si zahrajeme na pošťáky a rozneseme všem dětem balíčky s úkoly, tvořením a nějakou dobrotou. Také se jednou týdně vidíme a slyšíme s předškoláky na online výuce. Je to vždycky veselé, napínavé, ale hlavně povzbuzující. Těšíme se na sebe navzájem.

Chtěla bych naše děti i jejich rodiče moc pochválit. Pilně doma plní úkoly, vyrábějí, posílají nám fotky nebo nosí obrázky zpět do školky. A my se z nich těšíme a vystavujeme je na plotě kolem školky, takže až se budete toulat vesnicí můžete si je prohlédnout. A klidně nám můžete nechat obrázek svého dítěte ve schránce, rády ho do naší „galerie na plotě“ přidáme. Myslím tím i dítě, která ještě nebo už do školky nechodí.

Čas předvelikonoční je časem postním, tichým a plným očekáváním jarních radostí. A celá tato doba je přípravou na oslavu Velikonoc. Ani letos nebudou takové jak jsme zvyklí a jaké bychom si přáli, budou ovlivněné některými opatřeními a nařízeními. Ale i v rámci těchto omezení mohou být takové jaké si je uděláme. Přeji Vám ať se to podaří. A doba po Velikonocích ať přinese čerstvé povětrí a pospolitost do naší každodennosti.

Za školku napsala Martina Srncová

SPOLEK SENIORŮ V PANDEMICKÉ DOBĚ

Vzhledem k vývoji koronavidové pandemie musíme opět odložit naši členskou schůzku. Věříme, že snad efekt přijatých opatření spolu s očkováním nám umožní setkání 6. května ve 14 hodin v zasedací místnosti obecního úřadu.

Bruno Vognič za výbor Spolku seniorů

VÍTÁNÍ JARA

Jaro jsme ani letos společně přivítat nemohli, Velikonoce asi nejspíš budou komorní. Tak jsme si naši obec aspoň trochu "rozsvítili" - ve všech částech najdete nástěnku, zastávku nebo strom s jarní a velikonoční výzdobou.

A všude zůstalo místo i pro obrázky dětí, ozdoby, vajíčka, necháváme to na vás - přidáte se?

Doufáme, že vás při procházení či projíždění obcí tyto barevné výstavky jarně naladí.

Za kulturní výbor Bohdana Tobiášková

Miřejovice – obecní vývěska

Nová Ves – obecní vývěska a zvonice na návsi

Galerie dětských obrázků a výtvorů vznikla na plotě mateřské školy.

Nové Ouholice – dětské hřiště a obecní vývěska

Staré Ouholice – zastávka

Vepřek – zastávka a stromek z větviček naproti

GALERIE MEZI ŽIVLY

Levý břeh řeky Vltavy na území dnešní Nové Vsi byl významným místem pro překročení řeky již v 19. století. Právě zde překonal řeku základní kámen z Národního divadla z památné hory Říp.

Významnou chvílí byla také stavba železného mostu kolem roku 1900, který je dnes vyhledávaným místem filmařů nebo dějištěm úspěšné akce Happening na starém mostě.

Svou charakteristiku dala levému břehu Vltavy u Miřejovic ve dvacátých letech 20. století stavba vodní elektrárny. Dílo, energeticky důležité pro mladý stát, přineslo nejednu úpravu koryta Vltavy. Jednou z nejvýznamnějších a nejnápadnějších je opěrná zeď o délce necelého kilometru vypínající se mezi novým mostem se silnicí II/608 a starým mostem nad vodní elektrárnou.

Ve dvacátých letech 20. století zeď změnila ráz krajiny. V roce 2020, tedy skoro 100 let po svém vzniku, prošla rekonstrukcí. Byla odstraněna přebytečná zemina a odkryté kamenné dláždění a opravena všechna její poškozená místa. Zeď získala mnoho na svém původním monumentálním vzhledu. Díky pročištění vegetace kolem řeky vznikla krásné místo pro procházku, taková „Miřejovická náplavka“.

Při opakovaných pohledech na tuto stěnu se postupně rodil nápad. Nápad, jak využít nezaměnitelné atmosféry tohoto místa a vytvořit unikátní výstavní prostor, kde se pod širým nebem člověk rázem ocitne mezi obrazy. Zejména v dnešní složité době, kdy jsou omezeny veškeré kulturní akce na minimum.

A tak vznikl projekt Galerie mezi živly.

Na velké části kamenné zdi budou zavěšeny speciální rámy (při jejich montáži nebude proveden žádný zásah do opravené zdi a jsou v případě potřeby snadno demontovatelné), ve kterých si budete moci prohlédnout prozatím místní dílka amatérských fotografů, malířů, kreslířů, dětí i dospělých. Výstavy budou s různým tematickým zaměřením a budou nepravidelně obměňovány.

První výstavu budete moci shlédnout již na Velký pátek v odpoledních hodinách. Na velkoformátových fotografiích si připomeneme některé z místních kulturních akcí, které se nyní, s ohledem na současnou situaci, nemohou konat.

A tak si s větrem ve vlasech, žhnoucím sluncem nad hlavami, šumící Vltavou za zády a pevnou půdou pod nohama vychutnejte kouzlo Galerie mezi živly.

Děkujeme Povodí Vltavy, za krásnou úpravu místa a opravu zdi.

Projekt Galerie mezi živly vznikl ve spolupráci kulturního výboru obce Nová Ves a MK Miřejovice z. s.

Dana Burianová, Jiří Karas

NOC KOSTELŮ

I letos bychom se rádi připojili k Noci kostelů pořádané kralupskou farností. Ta loňská se moc vydařila.

Doufáme, že se toto podvečerní setkání spojené nejen s nádhernou hudbou a prohlídkou kostela a zvonice bude moci konat, a že se v pátek 28. května 2021 na Vepřku potkáme.

Bohdana Tobiášková, kulturní výbor

ZVYKY A OBYČEJE V DUBNU

Keltové

Keltové koncem dubna pořádali slavnost za nově započatou světlou část roku a říkali jí Beltain. (Temná fáze začínala 1. listopadu a svátku říkali Samhain). Jde o tzv. čtvrtící den, které jsou v roce celkem čtyři a slaví se v půli mezi jarní rovnodenností a letním slunovratem. Beltain volně přeloženo znamená velký oheň nebo oheň boha Belena.

O Beltainu prý druidové zapalovali v posvátných hájích ohně, o nichž se věřilo, že mají očistnou moc, která dokáže vypálit vše staré, co má odejít s končící zimou. Přes ohně skákali a mezi dvěma ohni prováděli dobytek. Kouřem prý očišťovali i osivo a některé potraviny. Součástí rituálu bylo také pouštění hořících kol pomazaných smolou z kopce či vyhazování hořících košťat do vzduchu - obojí pravděpodobně pro uctění sílícího Slunce nebo slunečního boha. Dalším důležitým rituálem bylo uctívání plodivých sil bohyně Matky. Keltové se prý oblékali do zelených barev nebo kostýmů z rostlin, na hlavách měli hlohové věnce a v rukou ozdobené stálezelené jehličnaté větve.

Slované

Slované na našem území prováděli velmi podobné rituály těm keltským. Beltainu však říkali Noc ohňů nebo Jarní Dědkové. Bohem ohně je u Slovanů Svarožic nebo také Radegast. Bohyně plodnosti se u Slovanů jmenuje Živa a má se za to, že oslavy pro její uctění byly, podobně jako u Keltů, bujaré a procítěné a pod vlivem halucinogenních a afrodiziakálních bylin.

Velikonoce

Velikonoce se slaví každý rok v jiný den, protože se jedná o jeden z mála pohyblivých svátků v roce.

Termín Velikonoc se dá přesně spočítat. Tento "Svátek oslavující jaro a vzkříšení Ježíše Krista" připadá podle klasického kalendáře na první neděli po prvním jarním úplňku, který nastane po 21. březnu. Pokud je úplněk v neděli, slaví se Velikonoce až neděli následující. Výpočet je ale poměrně složitý.

Pašijový týden

Název pochází pravděpodobně od židovského svátku pesach, připomínající vysvobození Židů z egyptského zajetí. Latinské passio je zas vylíčení Kristova

umučení v hudebním zpracování. Počestlé pojmenování pašije je nejen poslední týden půstu, ale také označení pro hry o Kristově umučení, které bývaly oblíbené především na českém a moravském venkově a hrály se třeba v blízkosti obecní májky.

Jde o velice důležitý týden z hlediska pohanské a křesťanské tradice, protože kombinuje s přírodou spjaté zvyky a události z Bible.

Na Modré pondělí a Šedivé úterý se má intenzivně uklízet čili vymést vše staré, spojené se zimou a zlem, ze stavení pryč.

Škaredá středa dnem, kdy měl Jidáš zradil Ježíše a prodat jej za 30 stříbrných. Podle legendy se na Ježíše škaredil a odtud pochází právě přívlastek tohoto dne. Nikdo by se neměl tento den mračit, aby se mu nepodobal.

Škaredá středa se také nazývá Sazometná, protože se vymetají komíny po zimním vytápění. Na Škaredou středu se má podávat „škaredé jídlo“, třeba natrhaný bramborák. Peče se také obřadní pečivo zvané jidáše, potírají se medem a jí se obřadně s celou rodinou, aby zůstali všichni dlouho zdraví.

Obyčejně se těsto formuje do tvaru stočených spirál a má připodobňovat provaz Jidáše, který se pod tíhou viny oběsil. I když se Jidáše pečou ve středu, jíst by se měly až k snídani na Zelený čtvrtek. Přívlastek zelený vznikl zkomolením původního německého názvu Greindonnerstag (lkavý čtvrtek) na Gründonnerstag (zelený čtvrtek).

Na Velký pátek byl podle křesťanů ukřižován Kristus. Pro věřící je to den nejpřísnějšího půstu a pokání, pro pohany zas nejsilnější magie přírody. Bylo dobré se jít ráno omýt ranní rosou nebo pod mlýnské kolo. Poté jít do sadu a před každým stromem se pomodlit za úrodu. Bylo také zakázáno cokoliv dělat se zemí - ať už orat nebo sázet. Ani v kuchyni se nesmělo vařit.

Bílá sobota se nazývá pravděpodobně podle bílého roucha kněží, kteří se účastnili vigílií, což je promodlená noc před křesťanským svátkem. Jiným vysvětlením může být opět nutnost uklízet, bílit a podobně.

O Bílé sobotě se také připravovala jídla na nadcházející nedělní Boží hod velikonoční a končil čtyřicetidenní půst. Chystaly se mazance, velikonoční nádivka z planých rostlin, malovaly se kraslice a pekl beránek - ať v podobě pečeného jehněte v bohatších rodinách nebo moučníku ve tvaru beránka v chudších nebo vegetariánských.

Neděle - Boží hod velikonoční. Hospodyně obvykle nosily na ranní mši jídlo připravené předchozího dne, aby ho kněz posvětil. Posvěcené jídlo se poté doma obřadně pojídalo, čili dělilo rovným dílem mezi všechny členy rodiny pro zajištění soudržnosti a lásky. Již u pohanů se takto obřadně konzumoval Slunce připodobňující mazanec.

Na Velikonoční pondělí měl podle pověsti vstát Yeshua z mrtvých. Haleluja! Lidová tradice však velí pomlázovat se mladými

pruty vrby košíkářské a obdarovávat se vejci. Tehdy i dnes sloužily tyto rituály k setkávání zamilovaných párů či nezadaných mladých lidí. Především chtěl jít mladík samozřejmě předat ohebnost a svěžest své vyvolené, která pro svého milého měla připravena ta nejkrásnější vajíčka, občas i s milostnou poezií. Mládenc měl pak vajíčko do tří dnů sníst, aby do něho vstoupila mužná síla a dívčina láska. Na oplátku měla dívka dostat dárek z pouti.

Vejce bývalo darem odnepaměti. Svědčí o tom i archeologické nálezy z hrobů, kde byla vejce popsána runami a nabarvena obvykle pro mrtvého načerno. Vejce se tedy používala k nejrůznějším magickým rituálům a znázorňovala symbol života a plodnosti. Nejčastěji se malovala na červeno, odtud také název kraslice - od ruského krasnyj, což je česky červený. Vejce se barvila přírodními barvivy. Zeleně například povařenými kopřivami, žlutě kůrou jabloně, hnědě cibulovou slupkou, červeně vínem, světle modře červeným zelím a octem se solí.

Beltain / Noc ohňů / Valpružina noc / Čarodějnice (30. dubna)

Vlivem nepříjemných skutečností ve středověku se do dnešních dnů dochovala Noc ohňů spíše jako upalování čarodějnic a střežení se jejich zlé moci. Lidé večer před touto nocí zabeďňovali stavení, kropili vše svícenou vodou, uvazovali na dveře posvěcené kočky a dalšími opatřeními se chránili proti domnělým čarodějnicím.

Označení Valpružina noc pochází z Německa, kde se od 9. století setkávali kněží na hoře Brocken u Eichstadtu u hrobu Walpurgy, anglické misionářky, která byla upálena roku 777 v Heidenheimu a prohlášena za svatou 1. května 870.

Podle historiků mají pověry o čarodějnických sabatech a černých mších jádro v dávných pohanských kultech, kdy lidé na oslavu plodnosti pořádali orgie a jistě byli posilněni nějakou podobnou, ne-li stejnou substancí, jako byly masti z blínu, durmanu a rulíku. Vždyť blín černý prý pěstovali Germáni na svých posvátných políčkách. Tyto byliny mají totiž, kromě halucinogenních také afrodiziakální účinky. Pohanské rituály plodnosti prý mezi lidmi přežívaly až do začátku období renesance, dokud nebyly téměř kompletně potlačeny.

Dnes jsme ale lid svobodný, takže si můžeme uctívat, co chceme.

Připravila M. Jelínková

TRADIČNÍ KRASLICE

Blíží se Velikonoce, slavnosti jara a největších křesťanských svátků. U nás se tyto svátky slaví i ve znamení lidových zvyků – chlapci vyšlehají děvčata vrbovým proutím, aby měla zaručené zdraví po celý rok. Odměnou pro chlapce je velikonoční vajíčko jako symbol nového života. Zdobení vajec je prastarým slovanským zvykem – vždyť skořápky z červených obarvených vajec byly objeveny i ve vykopávkách Velkomoravské říše v Mikulčicích. Dnes používaný pojem pro zdobené vajíčko „kraslíce“ je starým označením pro červenou – krasnou barvu – barvu života.

U nás v České republice má tato tradice významné místo v lidové tvorbě. Ve zdobení velikonočních kraslic patříme na jedno z předních míst v Evropě. O udržování tradiční tvorby a výuku zájemců o toto řemeslo se stará Asociace malířek a malířů kraslic České republiky. Sídlí v malé vesničce Libotenice u Roudnice, kde má sídlo i Galerie kraslic. Asociace sdružuje na 200 malířů a maléreček kraslic. Ve sbírkách má kolem 5000 kraslic. Pořádá také výstavy po celé republice a tak seznamuje všechny s touto specifickou lidovou tvorbou. Členové asociace ctí ve své činnosti původní zdobení tradičními technikami - voskem, vyškrabáváním, leptáním, zdobením jezerní sítinou a slámou i obtisky rostlin.

Nejjednodušší způsobem zdobení je **použití květů a lístků rostlin, převážně travin**. Tyto se za pomoci řídké látky připevní k bílému vejci, které se pak ponoří

do odvaru z cibulových slupek. Po sundání látky se zbytky rostlin zůstanou na vajíčku bílé obtisky.

Mezi staré techniky patří i **leptání kyselinou**. Na obarvené vejce se dřívkem namočeným v kyselině nakreslí chtěný obrázek. Kyselina pak žádaný vzor v barvě vyleptá.

Zelové kraslice se tvořily opačnou technikou. Na obarvené vajíčko se voskem vytvořil požadovaný, zpravidla geometrický vzor. Vejce se pak ponořilo do láku z kysaného zelí, který vyleptal barvu mezi voskovými vzory.

Techniky vosku:

- Nanášení vzoru voskem na obarvené vajíčko – vosk zůstane na povrchu vejce.
- Opačná technika - voskový vzor se nanese na bílé vajíčko, které se následně obarví. Dalším krokem je po zahřátí vajíčka setření vosku teplým hadříkem. Vzor zůstane v barvě.

Nejsložitější je **batikování**. Nanáší se několik vrstev různých barev, na každou barvu se voskem nanáší jiný vzor. Po dokončení se vosk setře a na vajíčku vyniknou všechny použité barvy a vzory.

Vyškrabování. Vyfoukнутé vajíčko se obarví speciálně míchanou barvou (jedno z tajemství této techniky). Na barvě velmi záleží. Nesmí být moc křehká, aby se při vyškrabávání nevylamovala. Do barvy skořápky vajíčka maléřečka vyškrabává zvolené vzory speciálním škrabadlem (často vybroušeným z vysloužilé holicí břitvy). Vzory nachází krasličářky v přírodě – většina vzorů je rostlinných. Jde o jednu z nejnáročnějších technik zdobení vyžadující vedle veliké představivosti při tvorbě vzoru i citlivost v ruce při práci s tak křehkým materiálem.

Zdobení slámou. Zde se využívá přirozených odstínů barvy slámy od nejsvětější až po sytě zlatou. Z vyžehlené slámy se stříhají a vysekávají dílky, z kterých se nalepují na vajíčka vzory. Na jedno vejce se nalepuje až 500 kusů dílků.

Zdobení jezerní sítinou. Je to zvláštní technika. Používá se vnitřní bílá dužina

jezerní sítiny, která se na vejce nalepuje v kombinaci se sametem. Výsledek je velmi efektní.

Výše uvedené techniky jsou těmi základními s tradičním původem. V současnosti slaví úspěch vrtané kraslice tzv. „RICHELIEU“ připomínající známou dírkovanou výšivku. Objevují se též kraslice drátované, malované modrou barvou perem – cibulový vzor. Pak již je tu skupina „kraslic“ zdobených vším možným na hranici nebo za hranicí vkusu. Pokud si je vytváří každý pro sebe, tak ano, ale pokud se objeví na trhu jako „lidová tvorba“, tak to moc v pořádku není.

Těšme se na Velikonoce, které nám snad přinesou zlepšení situace s koronavirem a s jarem i lepší náladu.

Josefka Jordánová

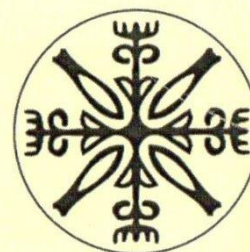
Asociace malířek a malířů kraslic České republiky Vám děkuje za návštěvu

Galerie kraslic

Otevřeno pouze po předchozí domluvě

Libotenice 40
412 01 Litoměřice
tel.: 416 848 088

www.galeriekraslic.cz
galeriekraslic@seznam.cz
777 653 203

PS: Paní Josefka je jednou z lidových tvůrkyň organizovaných ve výše zmíněné asociaci. Kraslice zdobí od mládí a projela s nimi prakticky celou Evropu. Před časem se svou šikovností pochlubila i našemu Spolku seniorů.

Bruno Vognič

NAŠE ZVONY

K Velikonocům se váže pověst o odletu zvonů na Zelený čtvrtek do Říma a praxe jejich umlknutí až do Bílé soboty (po tuto dobu je jejich zvuk nahrazován lomozením hrkačkami, řehačkami a podobnými nástroji na výrobu hluku provozovanými zejména chlapci).

Jak to bude s našimi vepřeckými zvony? Přál bych jim, aby se vrátily v lepším stavu než v jakém jsou nyní. Podle závěrů poslední revize, která na nich byla učiněna renomovanou zvonařskou firmou Zvonařství Manoušek v lednu loňského roku je renovace a oprava obou zvonů žádoucí. U obou zvonů je navrhováno pootočit závěsy srdcí zvonů tak, aby srdce tloukla do neopotřeбенých částí zvonů a spolu s tím zhotovit (opravit) a dodat:

- nové hlavice z vyschlého tvrdého dřeva,

- přesné čepy s výkyvnými valivými ložisky,
- nová kovaná srdce s uložením na kůži,
- povrchová úprava a konzervace,
- kované upevňovací prvky.

Citace z protokolu: „Podle archivních dokladů zde před první světovou válkou byly tři zvony. Největší z nich o spodním průměru 930 mm odlil r. 1490 mistr Jiřík, střední zvon o průběhu 840 mm odlil r. 1522 pražský zvonař Bartoloměj a nejmenší zvon o průměru 660 mm nezjištěný zvonař r. 1456. Největší zvon byl rekvírován 25. 6. 1917 pro válečné účely, oba menší zůstaly ve zvonici dosud“.

„Prvním krokem restaurátorské práce musí být vždy pořízení důkladné fotodokumentace současného stavu a průběžně i celého restaurátorského postupu. Potom lze přistoupit k demontáži srdcí a spuštění zvonů na podlahu zvonice. Následuje rozebrání zvonových hlavic a zaměření pro výrobu nových dílů. Po dokončení prací budou zvony vybavené správným zvonovým příslušenstvím a největší hlavice po rekvírovaném zvonu zůstane zachována pro případné budoucí doplnění zvonového souboru do původní podoby. Čištění zvonů, odstranění koroze, patinování a konzervace povrchu má být automatickou součástí restaurátorského zásahu“.

Závěr: „Oba zvony mají značnou historickou hodnotu jako kampanologické památky a možnosti jejich užívání jsou omezené kvůli závadám zvonového příslušenství. Restaurátorský zásah přinese nápravu tohoto stavu a současně zajistí správnou funkci a patřičnou životnost zvonů. Zůstane také prostor k případnému doplnění třetího zvonu zničeného válečnou rekvizicí. Ten by potom mohl převzít pravidelnou denní službu a oba památné zvony by se připojily při slavnostních příležitostech“.

Součástí čtyřstránkového protokolu je popis jednotlivých zvonů včetně zjištěného stavu, poškození a doporučení. V rámci posuzování byla provedena i akustická zkouška obou zvonů a její výsledek je v protokolu uveden.

Vzhledem k tomu, že se občas setkávám s různým výkladem k našim tj. vepřeckým zvonům a jejich historii, dovolím si na závěr učinit určité shrnutí. V něm vycházím zejména z šetření, které uskutečnily za pomoci nadšenců – zvoníků paní Klímová a Uhrová, a jehož vyvrcholením bylo v březnu 2008 po třiceti letech obnovené zvonění spojené s prohlídkou zvonice pro veřejnost a dvanáctistránkový popis průběhu pátrání včetně fotodokumentace.

Vznik zvonice je datován do roku 1456. Tehdy tato byla vybavena nejmenším, dodnes funkčním bezejmenným zvonem. Dalším zvonem zhotoveným roku 1494 mistrem Jiřím z Nového města pražského byl zvon „Panny Marie“, posledním pak zvon „Jana Křtitele“ zhotoveným roku 1522 pražským mistrem Bartolomějem. Co do velikosti největším byl zvon Marie, nejmenším bezejmenný.

V roce 1917 byly oba větší zvony zabaveny/zrekvírovány pro válečnou potřebu. Zvon „J. Křtitele“ v červnu, zvon „Panny Marie“ v listopadu. Menší ze zvonů, tj. „J. Křtitele“ byl po válce v roce 1922 vrácen, znovu vysvěcen a do zvonice instalován, ovšem s nepůvodním srdcem. (Spekuluje se, že toto srdce zvonu pochází ze zvonu Panny Marie). Zároveň došlo ke kronikářskému omylu a do kroniky byl včleněn zápis, že vráceným zvonem je zvon „Marie“. Takto bylo mylné pojmenování zvonů v povědomí až do zmiňovaného roku 2008.

K zajímavostem hodným zřetele určitě patří i spekulace odborníků, že všechny tři zvony byly vyrobeny jednou zvonařskou dílnou. Neméně zajímavou skutečností je fakt, že nejmenší ze zvonů má část nápisu v českém jazyce, což ho řadí mezi velice vzácné. Opomenout nelze ani, že oba zvony i zvonice jsou kulturními památkami zapsanými v Ústředním seznamu kulturních památek.

Nevím, kdy dojde k restaurátorským pracem na zvonech. Těším se na obnovené skvosty. Pokud tyto bude dělat zmíněné „Zvonařství Manoušek“, budou zvony v těch nejlepších rukou. Zvonařství patří mezi ta nejlepší s celosvětovou reputací. Účastníci loňského výletu Kudykamu do Liběchova si jistě vzpomenou na dva jimi zhotovené téměř metr vysoké zvony a prezentaci zvonařství, které byly k vidění ve vodním mlýnu.

Ing. Bruno Vognič

ZELENÝ ZÁKAL - PLÍŽIVÝ ZLODĚJ ZRAKU

Protože v březnu tradičně probíhá Světový týden glaukomu, tedy zeleného zákalu, přináším vám touto cestou několik informací o této chorobě.

Zelený zákal je onemocnění, při němž dochází obvykle velmi pozvolna k odumírání vláken zrakového nervu. Člověk na sobě řadu let, kdy onemocnění běží, nic nezpozoruje. Plíživě se rozvíjejí nejdříve velmi drobné výpadky zorného pole, na každém oku mohou být v jiném místě, takže si jich při běžném pohledu oběma očima nelze všimnout. Postupně se tyto výpadky zvětšují, až mohou splynout do větších ploch, v nichž člověk vidí nejdříve rozmazaně a časem vůbec. V pokročilé fázi onemocnění může mít člověk výpady celých polovin zorného pole nebo dokonce omezené zorné pole jen na pár stupňů v centru vidění. Nedokážete si to představit? Vezměte si tenkou trubičku nebo brčko, dejte si ho před oko a uvidíte, jak se svět kolem vás změní a kolik z něj uvidíte. I prohlédnutí monitoru počítače dá docela práci.

Když si to zkusíte a představíte si, že jsou lidé, kteří takhle špatně vidí na obě oči, asi je vám jasné, že se jedná o stav velmi omezující v samoobslužnosti. Člověk může snadno o něco zakopnout, do něčeho vrazit, spadnout ze schodů, zvrhnout hrneček s horkým čajem, protože ho zrovna nemá v zorném poli...

Nebudu už více strašit. Glaukom je léčitelný, i když není vyléčitelný. Předcházet mu nelze, ale jde preventivním očním vyšetřením zjistit, že začíná a začít ho léčit ve stádiu, kdy ještě nijak zásadně nepoškodil rozsah zorného pole. Vyšetření ostrosti vidění třeba v ordinaci praktického lékaře nestačí, i u nejtěžších případů

může být ostrost v malém ostrůvku vidění zcela normální. Pokud přijde k vyšetření člověk, který si třeba při řízení auta všiml, že při rozhlížení na křižovatce se na jednu stranu musí celý otáčet, protože jinak tam nevidí, nikdo už mu ztracené zorné pole nevrátí. (A řidičský průkaz také ne.)

Zelený zákal je v naprosté většině případů doprovázen zvýšeným nitroočním tlakem a úkolem léčby je tlak v oku snížit. K tomuto účelu se používají kapky, které se kapou každý den doživotně. Pokud léčba kapkami není dostatečná, je možnost léčby laserové nebo chirurgické. I přes veškerou léčebnou snahu je malé procento pacientů, kdy se onemocnění zhoršuje, ale zhoršování na léčbě je zásadně pomalejší než bez ní. Proto, pokud už vám padesátka klepe na dveře, anebo je vám ještě víc a ještě nikdy nebo už spoustu let jste nebyli na očním, tak si jednou za pár let udělejte čas a nechte si oči vyšetřit.

MUDr. Jana Jordáková

OTUŽOVÁNÍ

Po ránu se sprchují studenou vodou, když je deset stupňů, chodí v tričku a v třeskaté zimě lezou do ledových jezer a řek. Pro někoho bláznovství, pro jiné obdivuhodný čin. Otužování u nás získává na popularitě a čím dál více lidí chce vyzkoušet, zda má tak blahodárné účinky na naše tělo i mysl, jak se o něm traduje.

Otužování podle otužilců

Cílem otužování je zlepšování tělesné zdatnosti a upevňování zdraví a pevné vůle. Otužování může být rekreační nebo sportovní. Pod rekreačním otužováním rozumíme sprchování studenou vodou, saunování a celoroční sportování ve volné přírodě. Sportovním otužováním chápeme plavání ve studené vodě pod 10 stupňů Celsia za každého počasí.

Doma i venku

Otužilec spí v létě v zimě pod lehkou přikrývkou a chodí spát vždy ve stejnou dobu. Při pobytu v uzavřené místnosti se doporučuje často větrat a spát při otevřeném okně až do pozdního podzimu. Optimální teplota v ložnici je 12 stupňů Celsia, v obývacím pokoji, pracovně nebo kanceláři 20 stupňů Celsia. V zimě se otužilec obléká lehce a vzdušně. Pokud si chce udržet tělesnou

teplotu při nižších venkovních teplotách, víc se pohybuje, přidává do kroku, nikdy nestojí bez pohybu.

Ve vodě

Otužilci začátečníci nebo otužilci starší 50 let se nemají zdržovat ve vodě chladnější než 15 stupňů Celsia déle než 20 minut, při teplotě vody pod 10 stupňů Celsia více než 10 minut a při teplotě vody do 4 stupňů Celsia více než 5 minut. Pokud má voda víc než 20 stupňů Celsia, plavání není časově omezené. Před plaváním je vhodná krátká rozcvička, stejně tak po doplávání je zapotřebí zahřát tělo pohybem. Osprchovat se nebo vykoupat se v teplé vodě je zakázané, protože při náhlém působení tepla na organismus hrozí riziko kolapsu.

Kalorie a tuky

Otužilci mají při pravidelném podchlazování organismu na zřeteli vyšší výdej kalorií a vhodným způsobem ho doplňují. Při podchlazení organismu dochází ke zpomalení odbourávání tuků, což při nadměrném příjmu může paradoxně způsobit jejich ukládání pod kůži na nežádoucích místech - na bocích, břichu - dokonce i obezitu. Proto je důležité dávat po otužileckém výkonu pozor a vyhýbat se nadměrnému příjmu tuků v jakékoliv podobě.

Připravila M. Jelínková

CO NEVÍM, NEPOVÍM

• Ví někdo, k čemu sloužil tento nástroj?

Na moji výzvu v minulém zpravodaji reagovalo šest čtenářů, za což jim vřele děkuji. Těm, které zajímá o co vlastně šlo, můžu proto sdělit, že šlo o speciální rycí vidle k dobývání řepy.

• Jaro se hlásí

Už od konce ledna nám ptáci svým švitořením dávají najevo, že brzy zahnízdí. V tom i skřivan, který se nechal poprvé slyšet Na Hora v Nových Ouholicích 27. února. Jaro se hlásí bohužel i s klíšťaty. První jsem

tahal psovi z kožichu 10. března.

Ing. Bruno Vognič

OD ANDULKY PO ŽABAŘE - 2. díl

Dějiny našich slov nejsou zdaleka jen změny hlásek nebo pravopisu. V etymologii jednotlivých slov jsou hledány příběhy a nabízen je i méně obvyklý pohled do krajiny sdíleného jazykového dědictví češtiny.

ČERVOTOČ

"K hostině si sednou všichni pospolu, když sežerou židli, daj se do stolu", rýmuje čeština základní problém soužití s broukem, který se jmenuje podle stadia larvy, jež našim předkům připomínala červa. A protože larva červotoče skutečně v nábytku vytváří chodbičky točivým, vrtivým pohybem, můžeme předpokládat, že předky pozorovatele zaujalo zejména vrtání v dřevě - proto broukovi původně říkali také dřevotoč nebo dřevovrtek.

O dřevožravém brouku dokážeme s básníkem Emanuelem Frantou i filozoficky žertovat:

„Mluvil jsem tuhle s červotočem,
jenže už nevím přesně o čem.

A taky přesně nevím proč,
a jestli to byl červotoč“.

DEZINFORMACE

Klamavými zprávami mátlí nepřátele válečníci už od starověku a pošpinit jimi politického soka se nestyděl ani císař Octavianus, když nechal na římské mince o Antoniovi vyrazit, že je loutkou egyptského režimu. Podobné kampaně urychlil vynález knihtisku a také prostřednictvím rozhlasu se povedlo mnoha lidem v Americe nakukat, že planetu přepadli Marťané. Na skutečnou dvojitou hru s nepravdami přišli ale ještě před rozšířením televize Sověti - prý už ve 20. letech 20. století. Šíření nepravdivých zpráv napřed říkali maskirovka, ale pak dostali Stalinovi lidé ďábelský nápad: nazvou tuhle strategii po cizácku dezinformační, aby zněla, jako že pochází ze Západu. Jedna z prvních moderních dezinformací - tedy šíření nepravdivých zpráv s cílem zmanipulovat veřejné mínění - vlastně byla, že pojem dezinformace vynalezli Francouzi. Dávno předtím, než se hitem staly fake news.

Připravila Mariana Jelínková

INZERCE

Řádková inzerce je zdarma. Grafická inzerce viz ceník:

Černobílá - ½ strany A5 = 390 Kč, celá strana A5 = 650 Kč

Barevná - ½ strany A5 = 780 Kč, celá strana A5 = 1 300 Kč

Objednávky na zpravodaj@nova-ves.cz

Pro čistící stanici osiv přijmeme dva strojníky jako obsluhu čističek osiv. Místo výkonu práce Miřejovice – Agro Kmínek.

Nástup možný ihned.

Telefon 602 120 117, 734 448 113.

KALENDÁŘ AKCÍ V OBCI V ROCE 2021

(Akce proběhnou, pokud to umožní aktuální epidemiologická situace a vládní nařízení.)

od 26. března	Sčítání lidu, domů a bytů 2021
2. dubna	Zahájení Galerie mezi živly - Miřejovice
12. dubna	Zasedání zastupitelstva obce - od 17 hodin v sále OÚ
13. dubna	Zápis do první třídy - ZŠ Ledčice
14. dubna	Zápis do první třídy - ZŠ Veltrusy
6. května	Schůze Spolku seniorů - od 14 hodin v sále OÚ
28. května	Noc kostelů - Vepřek

POTRAVINY - NOVÁ VES -

Pondělí - Pátek 7 - 19 hodin
Sobota - Neděle 8 - 19 hodin

Přijímáme platby stravenkami
i kartami.

POŠTA - NOVÁ VES -

Pondělí 8:00-11:00 a 14:00-18:00
Úterý 8:00-11:00 a 14:00-16:30
Středa 8:00-11:00 a 14:00-18:00
Čtvrtek 8:00-11:00 a 14:00-16:30
Pátek 8:00-10:30